

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Боряна Ламбрева

НМА „Проф. Панчо Владигеров“

професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

за

дисертационния труд

на

Аделина Красиминова Галова

„Водещи оперни сопрани в българския оперен театър в периода 1970-1989 година. Техният принос при формирането на високохудожествените критерии на младите оперни певци.“

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

научен ръководител: *проф. Мила Дюлгерова*

Аделина Галова познавам от почти десет години, когато тя влезе в моя клас по камерно пеене. През всичките години на съвместна работа я опознах като един сериозен и целенасочен млад човек с много добри музикални дадености, но и качества на характера, позволяващи тези дадености да се развиват и усъвършенстват. За това свидетелстват участията на докторантката в редица форуми и събития, свързани със следдипломна квалификация, сред които се открояват участията в майсторските класове на певиците Ана Томова – Синтова, Фиоренца Косото, Лучана Д'Интино,

Дарина Такова, режисьорските курсове на Вера Немирова и Деда Кристина Колонна, както и специализациите в: Международното Опера студио към "Accademia Nazionale di Santa Cecilia" с певицата Рената Ското, Анна Ванди и режисьора Чезаре Скартон в Рим и специализацията по Европейска програма „ЕРАЗМУС“ в Conservatorio di musica "Giuseppe Verdi", в класа на проф. Кристина Рубин, Милано.

Дисертационния труд „*Водещи оперни сопрани в българския оперен театър в периода 1970-1989 година. Техният принос при формирането на високохудожествените критерии на младите оперни певци*“ е представен от кандидатката и одобрен на заседание на Катедра „Класическо пеене“ при НМА „Проф. Панчо Владигеров“, състояло се на 30.05.2019 г. Трудът има респектиращ обем от 439 стр. разпределени в увод, три основни глави, заключение и справка с приносните моменти. Също така към него има 237 приложения, представящи документален материал, отнасящ се до творческия живот на всяка от трите певици – обекти на изследването, шест интервюта, музикални приложения, даващи възможност за директна връзка към сайтове за свободно споделяне на информация, както и аудиодиск. Библиографията включва книги, статии, речници, научни трудове, линкове към радио и телевизионни предавания и много други интерактивни източници – общо 112 на брой.

Това, което веднага прави впечатление, е големият мащаб на разработката. Проследени са детайлно и коректно творческите животи на три ярки български певици – *Мария Венцеславова, Валери Попова и Мария Бохачек*. Изследването включва систематизация на техния репертоар, извеждането на ключови и значими оперни партии, кантатно-ораториални и камерно-вокални произведения, обособени са периодите в професионалното им развитие, акцентира се върху ролята им за развитието на българския оперен театър. Поздравявам Аделина за идеята да се спре на изпълнителската дейност именно на тези певици, избрали да живеят и

творят основно в България и това е една важна обединителна черта в кариерите им, въпреки факта, че всяка от тях притежава силна индивидуалност и ясно разпознаваем творчески почерк. Свързано с мащаба на изследването е и проучването и систематизирането на огромно количество материали от много и различни източници, целящо да бъдат разкрити възможно най-много страни от дейността, личността и живота на всяка една изпълнителка. Извършената обемна работа е подчинена на намерението на авторката да представи обектите на изследване по-скоро в контекста на историческото развитие на оперния живот в България. В този смисъл бих искала да подчертая навремеността на темата, както и значимостта на изследвания проблем в научно и историко-познавателно отношение.

Все в същата връзка са дефинирани и някои от целите на дисертацията. Цитирам: *„2. Изтъкване на важни факти, свързани с развитието на българското оперно дело и разглеждане на някои подробности около тях, като се подчертават успехите на разглежданите сопрани както у нас, така и зад граница. 3.Изследване на репертоара на певиците в подробности, като наблягам на най-важните оперни роли и някои камерни произведения, които са оставили трайна следа в българския културен живот.“*

Намирам за уместно да изведа и последната, но не и по важност, поставена от авторката цел на дисертационния труд. Цитирам: *„6. Чрез собствена гледна точка и впечатления, които изказвам, базирани на различни документи, трудът да бъде в помощ на млади оперни артисти или на изследователи, несъвременници на тази „златна епоха“, да изградят собствени творчески критерии.“* Освен историческата стойност на труда, тази задача определя и неговата висока практично-приложна такава. Тук искам да направя една забележка – повечето от авторовите коментари, впечатления и анализи по повод приложените записи, както и по въпросите,

свързани с музикално-драматургичната, вокално-техническата и като цяло – интерпретационна проблематика, можем да открием в пълното издание на дисертацията. За разлика от нея, въпреки че имайки предвид обема на разработката, това е разбираемо, този аспект от изследването не е застъпен в автореферата, което е причина той да загуби част от дълбочината и приносния характер, които присъстват в целия дисертационен труд.

Без да се спирам на отделните глави от разработката, които се занимават с живота и дейността на всяка една певица, считам за нужно да подчертая задълбочеността и многообхватността на изследването, изразяващи се в: подбора на информация от най-различни източници - интернет, радио, телевизия, аудио и видео записи, вестници, списания, книги, лични архиви, разговори със съвременници на епохата, интервюта с близки на изпълнителките или, както е в случая с Мария Венциславова, с тях самите. След тази внушителна по своя обем работа едва започва сериозната част от разработката, която навлиза в проблематика, свързана с *„подробно проследяване, описване и анализиране на някои отделни образи и камерни произведения, като акцента пада върху най-важните за изграждането на собствената кариера на трите изследвани сопрана и развитието на българския оперен театър.“* С тази задача Аделина Галова се е справила прекрасно и благодарение на нейната работа ние вече разполагаме с пълни, детайлни и задълбочени творчески профили на три изявени български певици, водещи солисти на оперните театри в София, Русе и Варна. Като се добави и дигитализирането на личния архив на певиците, запознаването на читателя с личностите им извън професионалните им изяви, репертоарните характеристики на всяка от тях и авторските разсъждения по голяма част от изследваната проблематика, естествено стигаме до следния извод:

- Дисертационният труд на Аделина Галова на тема *„Водещи оперни сопрани в българския оперен театър в периода 1970-1989 година. Техният*

принос при формирането на високохудожествените критерии на младите оперни певци.“ е, че ***това е един задълбочен труд, с безспорна научна и приложна стойност, с ценен принос за музикалната ни история и практика.*** А с отчета за художественотворческата си дейност и публикуваните четири статии по изследваната тематика, Аделина Галова ни убеждава, че е изпълнила всички необходими изисквания за успешна защита на докторската си дисертация.

Въз основа на всичко казано до тук, на представените материали, както и на личната ми оценка за качествата на кандидата, ***предлагам убедено на уважаемото научно жури в настоящия конкурс да присъди на Аделина Красиминова Галова образователната и научна степен „Доктор“ по професионално направление 8.3. – Музикално и танцово изкуство.***

София, 03. 09. 2019 г.

проф. д-р Боряна Асенова Ламбрева

/...../